

2016

Záverečná správa

Kontrola vynakladania finančných prostriedkov na priemyselné parky a ich udržateľnosť

Záverečná správa

Kontrola vynakladania finančných prostriedkov na priemyselné parky a ich udržateľnosť

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitrík, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCI KONTROLNEJ AKCIE

JUDr. Jana Pinčková

Bratislava september 2016

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK.....	4
ZOZNAM TABULIEK	4
ZOZNAM GRAFOV	4
ZHRNUTIE	5
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	6
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA.....	6
4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU.....	8
5 TÍM KONTROLÓROV.....	8
ZÁVER.....	8
KONTAKT	8
PRÍLOHA Č. 1.....	9

ZOZNAM SKRATIEK

SKRATKA	VÝZNAM
EÚ	Európska únia
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
NFP	Nenávratný finančný príspevok
OP KaHR	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SOP PS	Sektorový operačný program Priemysel a služby
SR	Slovenská republika
SARIO	Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka č. 1: Financovanie priemyselných parkov	7
Tabuľka č. 2A: Počet novovytvorených pracovných miest k 31. 12. 2015	7
Tabuľka č. 2B: Obsadenosť priemyselných parkov k 31. 12. 2015	7

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Prehľad čerpania finančných prostriedkov na priemyselné parky podľa regiónov	7
---	---

ZHRNUTIE

V období rokov 2004 až 2015 boli v SR vytvorené podmienky na budovanie priemyselných parkov formou poskytnutej podpory zo štrukturálnych fondov EÚ.

V rámci SOP PS (programové obdobie 2004 – 2006) a OP KaHR (programové obdobie 2007 – 2013) bolo z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR čerpaných na realizáciu 24 priemyselných parkov celkom 110 705 265 eur.

V súvislosti s podporou priemyselných parkov boli stanovené kritériá, ktoré zohľadnili potrebu vyrovnávania regionálnych rozdielov. Prostredníctvom OP KaHR bolo súhrnné čerpanie prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu SR, z objemu 59,67 mil. eur, smerované na východné Slovensko na úrovni 50,67 %, na západné Slovensko na úrovni 32,62 %, na stredné Slovensko na úrovni 16,7 %.

Poskytovateľom pomoci, ako aj riadiacim orgánom so zodpovednosťou za riadenie a implementáciu operačného programu v rámci programového obdobia 2004 – 2006 a programového obdobia 2007 – 2013 bolo MH SR.

Na základe uzavretej dohody o delegovaní časti právomocí riadiaceho orgánu vykonávala úlohu sprostredkovateľského orgánu, pod riadiacim orgánom pre projekty priemyselných parkov, do 30. decembra 2011 agentúra SARIO.

S účinnosťou od 31. decembra 2011 sa presunul výkon činností spojených s administratívnym a personálnym zabezpečením riadenia, kontroly a monitorovania projektov, vykonávaných SARIO, do pôsobnosti SIEA. Rozsah a definovanie úloh SIEA je v kompetencii MH SR, pričom SIEA koná v mene a na zodpovednosť riadiaceho orgánu.

SIEA, ako implementačná agentúra MH SR, zabezpečovala implementáciu výziev, v rámci ktorých mohli mestá a obce prostredníctvom štrukturálnych fondov získať podporu na vybudovanie priemyselných parkov. Po ukončení realizácie projektov SIEA

monitoruje plnenie merateľných ukazovateľov, ku ktorým sa obce a mestá zaviazali.

SIEA vykonáva proces monitorovania na úrovni projektov, podopatrení, resp. opatrení. Základným prostriedkom na monitorovanie pokroku implementácie a hodnotenia cieľov sú merateľné ukazovatele. Monitorovanie projektu je vykonávané počas realizácie aktivít projektu, ako aj po finančnom uzatvorení projektu.

Pri projektoch priemyselných parkov, podporených v rámci OP KaHR, bol k termínu 31. 12. 2015 merateľný ukazovateľ počtu novovytvorených pracovných miest naplnený na 29,05 %, plocha areálu bola obsadená na 55,59 %. V rámci SOP PS bol k tomu istému termínu merateľný ukazovateľ počtu novovytvorených pracovných miest naplnený na 86,92 %, plocha areálu bola obsadená na 60,38 %, v porovnaní s plánovanými hodnotami.

Ukazovateľ počtu novovytvorených pracovných miest, v rámci SOP PS, bol vo veľkej miere ovplyvnený naplnením tohto ukazovateľa v priemyselnom parku v Poprade (624 % v porovnaní s plánovaným počtom).

V súvislosti s monitorovaním plnenia merateľných ukazovateľov NKÚ SR zistil, že kontrolný mechanizmus na overovanie počtu novovytvorených pracovných miest nezabezpečuje pre SIEA dostatočné uistenie o správnosti vykázania počtu tohto merateľného ukazovateľa.

Ukázalo sa, že vznikli investične pripravené plochy, ktoré sú využívané na podnikateľské aktivity, resp. sú pripravené na začatie podnikateľských aktivít, čím bol naplnený cieľ tohto typu projektov. Vo väčšine priemyselných parkov však k termínu výkonu kontroly nedošlo k naplneniu merateľných ukazovateľov výsledku a dopadu, čím je znížený pozitívny dosah na zamestnanosť a rozvoj regiónov.

1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Cieľom kontrolnej akcie bolo zhodnotiť obsadenosť, vytvorenie a udržateľnosť pracovných miest v priemyselných parkoch s dosahom na rozvoj podnikateľských aktivít a zamestnanosť v regióne.

Výkon kontroly bol zameraný na plnenie merateľných ukazovateľov, najmä ukazovateľa počtu novovytvorených pracovných miest a obsadenosti priemyselného parku.

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť a zhodnotiť poskytovanie finančných prostriedkov na priemyselné parky vo vzťahu k zamestnanosti a udržateľnosti pracovných miest za obdobie rokov 2012 až 2015.

Predmetom kontroly bolo vyhodnotiť poskytovanie finančných prostriedkov vynaložených na budovanie priemyselných parkov v regiónoch a udržateľnosť pracovných miest.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrola bola vykonaná na MH SR, SIEA, a u prijímateľov NFP – mesto Trnava a mesto Lučenec.

Preverený bol systém hodnotenia, monitorovania, ako aj napĺňanie ukazovateľov, dodržiavanie zmluvy

o poskytnutí NFP v prípade Trnavy a Lučenca. Zároveň bol preverený skutočný stav na mieste v týchto priemyselných parkoch.

Kontrolovaným obdobím boli roky 2012 až 2015.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

Realizáciou priemyselných parkov boli vytvorené vhodné podmienky na umiestnenie individuálnych investičných zámerov, čím bol splnený cieľ tohto typu projektov.

Ukázalo sa, že vznikli investične pripravené plochy, ktoré sú využívané na podnikateľské aktivity, resp. sú pripravené na začatie podnikateľských aktivít.

Z celkového počtu 24 priemyselných parkov nedošlo k naplneniu merateľného ukazovateľa počtu novovytvorených pracovných miest v 19-ich prípadoch a obsadenosti priemyselného parku v 17-ich prípadoch. Prehľad o stave projektov k 31. 12. 2015 dokumentuje Príloha č. 1.

Z kontroly vyplynulo, že nenaplnenie ukazovateľov ovplyvňuje viacero faktorov.

- Podkladom pre tvorbu merateľných ukazovateľov boli budúce zmluvy o investovaní (SOP PS) a budúce zmluvy o nájme (OP KaHR), ktoré neobsahovali sankcie v prípade odstúpenia investora od jeho zámerov. Niektorí potenciálni investori napokon investičné zámery nerealizovali. Prijímatelia

uzatvorili hlavné zmluvy s inými investormi, ktorí plánované merateľné ukazovatele nenaplnili z dôvodu rozdielneho predmetu podnikania a s tým spojenú inú potrebu počtu zamestnancov.

- Nenaplnenie počtu novovytvorených pracovných miest ovplyvňuje tiež skutočnosť, že počas dlhého monitorovacieho obdobia sa v nadväznosti na vývoj technológií a napredovanie automatizácie výroby mení potreba pôvodne stanoveného, resp. plánovaného počtu vytvorených pracovných miest investormi.
- Kontrolou postupu prideľovania NFP bola zistená nedôslednosť a neprofesionálne konanie hodnotiacej komisie a agentúry SARIO. Kontrola tiež preukázala, že kvôli oneskorenému doručeniu rozhodnutia hodnotiacej komisie o pridelení NFP mestu Lučenec sa zmaril stanovený zámer uzavrieť zmluvy s tromi potenciálnymi investormi. Tí mohli rozbehnúť výrobu, využívať miestne surovinné zdroje a tak zvýšiť celkový hos-

podársky rast regiónu, zamestnať miestnu pracovnú silu. Toto pochybenie v konečnom dôsledku negatívne ovplyvnilo plnenie ukazovateľov obsadenosti priemyselného parku a vytvorenie nových pracovných miest.

- V súvislosti s priemyselným parkom v Trnave bolo zistené, že vzhľadom na plnú obsadenosť priemyselného parku je reálny predpoklad, že cieľová hodnota dopadového ukazovateľa počtu novovytvorených pracovných miest už nebude dosiahnutá. Plocha priemyselného parku v tomto prípade neumožňuje vytvorenie plánovaného počtu pracovných miest.

SIEA vyhodnocuje počet pracovných miest na základe predložených monitorovacích správ, ktoré uvedie investor v čestnom vyhlásení. Kontrolný mechanizmus na overovanie naplnenia počtu novovytvorených pracovných miest nezabezpečuje pre SIEA dostatočné uistenie o správnosti vykázania počtu tohto merateľného ukazovateľa. Kontrolou bolo zistené, že v priebehu monitorovacieho obdobia boli do skutočnej hodnoty ukazovateľa tvorby pracovných miest započítavané aj sezónne práce. Výkon práce na základe dohôd uzatvorených mimo pracovného pomeru negarantuje udržateľnosť pracovných miest. Kontrola zároveň preukázala, že vo viacerých prípadoch neboli dodržané termíny predkladania monitorovacích správ zo strany prijímateľa, čo nebolo v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP.

NKÚ SR v súvislosti s preverovanou dokumentáciou zároveň zistil, že archívna dokumentácia nebola vedená v súlade so zákonom o archívoch a registratúrach, podľa ktorého je pôvodca registratúry povinný evidovať záznamy, ktoré vznikli z jeho činnosti a zabezpečiť trvanlivosť registratúrneho záznamu.

Na účely regionálneho rozvoja, zlepšenia podnikateľského prostredia a zvýšenia zamestnanosti bola vytvorená internetová stránka MH Invest II, s.r.o., ktorá je dcérskou spoločnosťou MH SR, prostredníctvom ktorej sú ponúkané voľné kapacity v rámci priemyselných parkov.

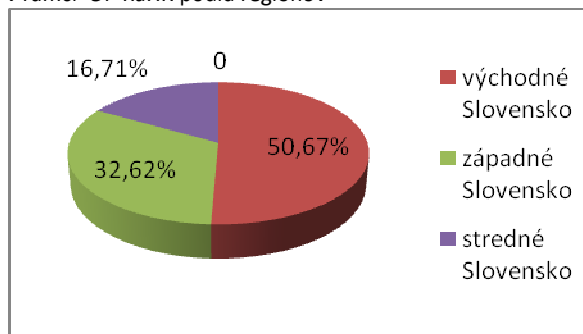
NKÚ SR zistil, že údaje o priemyselných parkoch, zverejňované na internetovej stránke, neboli aktualizované od roku 2014. Pre potenciálnych záujemcov sú pritom dôležité aktuálne informácie o priemyselných parkoch a zónach, o ich technických parametroch a možnostiach umiestniť v nich plánované investície. NKÚ SR je toho názoru, že zabezpečenie zverejňovania aktualizovaných údajov

o všetkých priemyselných parkoch, najmä o aktuálnom využití plochy priemyselného parku investormi, o voľných plochách a tým aj o príležitostiach podnikateľov v priemyselných parkoch by mohli napomôcť zvýšeniu pozitívneho dosahu na podnikateľské aktivity a s nimi spojenú zamestnanosť v regiónoch.

Postup NKÚ SR

- Protokoly o výsledku kontroly boli so všetkými kontrolovanými subjektmi, zapojenými do kontrolnej akcie, prerokované.
- Výsledky kontrolnej akcie budú zaslané NR SR – predsedovi Výboru pre financie a rozpočet, predsedovi Výboru pre hospodárske záležitosti, ako aj ministromi hospodárstva SR, a to súlade s § 20 ods. 1 zákona č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR.

Graf č. 1:
Prehľad čerpania podľa priemyselných parkov, podporených v rámci OP KaHR podľa regiónov

Zdroj: MH SR

Tabuľka č. 1
Financovanie priemyselných parkov, podporených zo štrukturálnych fondov EÚ

	v eur
SOP PS Opatrenie 1.2 Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry	51 032 039,77
OP KaHR Opatrenie 1.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov	59 673 225,24
spolu	110 705 265,01

Zdroj: MH SR

Tabuľka č. 2A:
Počet novovytvorených pracovných miest k 31. 12. 2015

	plán	skutočnosť
SOP PS	3587	3118 (86,92 %)
OP KaHR	2227	647 (29,05 %)

Zdroj: SIEA

Tabuľka č. 2B:
Obsadenosť priemyselných parkov k 31. 12. 2015

	plán	skutočnosť
SOP PS	1 194 139,02 m ²	721 043,22 m ² (60,38 %)
OP KaHR	214 314,91 m ²	119 143,31 m ² (55,59 %)

Zdroj: SIEA

ODPORÚČANIA:

NKÚ SR, na základe zistených skutočností, odporučil SIEA i MH SR venovať zvýšené úsilie pri obsadzovaní priemyselných parkov investormi a pri podpore vytvorenia pracovných miest, keďže z nízkeho plnenia indikátorov vyplýva riziko negatívneho dosahu na podnikateľské aktivity a zamestnanosť v príslušnom regióne. Vzhľadom na to, že zverejňované údaje o priemyselných parkoch neboli na webovej stránke ministerstva hospodárstva aktualizované, NKÚ SR odporučil zabezpečiť informácie o aktuálnom využití plochy priemyselného parku investormi, o voľných plochách, a tým aj o príležitostiach podnikáť v priemyselných parkoch.

4 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Protokoly o výsledku kontroly boli na účely oboznámenia sa s ich obsahom a vznesenia prípadných námietok proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení, predložené kontrolovaným subjektom. K obsahu protokolu o výsledku kontroly neboli zo strany kontrolovaných subjektov vznesené námietky.

Na základe výsledkov kontroly, uvedených v protokole o výsledku kontroly, NKÚ SR uložil kontrolova-

ným subjektom prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Kontrolované subjekty sa zaviazali prijať opatrenia a následne zaslať správu o ich plnení, resp. splnení. Plnenie opatrení bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti monitorovať.

5 TÍM KONTROLÓROV

V rámci kontrolnej akcie boli na kontrolované subjekty vytvorené štyri kontrolné skupiny. Vedúcimi a členmi kontrolných skupín boli skúsení zamestnanci s dlhoročnou odbornou praxou na NKÚ SR,

ktorí sa opakovane zúčastňujú výkonu kontrol na príslušných subjektoch, preukazujú komunikačné a odborné zručnosti.

ZÁVER

Kontrolou bola zhodnotená obsadenosť, vytvorenie a udržateľnosť pracovných miest v priemyselných parkoch.

Kontrolou bolo preukázané, že priemyselné parky boli vybudované a sú pripravené na začatie podnikateľských aktivít, resp. sú využívané na podnikateľské aktivity. Tým bol naplnený cieľ tohto typu projektov, ktorým bolo vytvorenie vhodných podmienok na umiestnenie individuálnych investičných zámerov. Napriek tomu všetky stanovené ukazovatele dosiahnuté neboli.

Vo väčšine priemyselných parkov nedošlo k naplneniu merateľných ukazovateľov, najmä ukazovateľa počtu novovytvorených pracovných miest a obsadenosti priemyselného parku, čo znižuje pozitívny dosah na zamestnanosť a kvalitu života v regiónoch.

Kontrola poukazuje na skutočnosti, ktoré v značnej miere ovplyvňujú neplnenie týchto merateľných ukazovateľov.

KONTAKT

NKÚ SR, Priemyselná 2, Bratislava

SIEA, Bajkalská 27 Bratislava

MH SR, Mierová 19 Bratislava

Mesto Lučenec

Mesto Trnava

PRÍLOHA Č. 1

Prehľad projektov priemyselných parkov, podporených v rámci OP KaHR; k termínu 31.12.2015

poradie	názov projektu	čerpanie NFP v eur	počet novovytvorených pracovných miest - plán	počet novovytvorených pracovných miest - skutočnosť	percentuálne vyjadrenie skutočne vytvorených pracovných miest v porovnaní s plánom	plocha areálu pripravená na prenájom	obsadená plocha areálu	percentuálne vyjadrenie obsadenej plochy v porovnaní s pripravenou plochou	počet etablovaných investorov
1	Mesto Gelnica	3 511 829,77	241	13	5,39%	2 903,31 m ²	1 307 m ²	45,02%	4
2	Mesto Stropkov	3 502 126,48	62	35	56,45%	1 890 m ²	1 709,98 m ²	90,48%	2
3	Mesto Trnava	6 935 163,39	450	279	62,00%	8 675 m ²	5 959,85 m ²	68,70%	27
4	Mesto Tornaľa	9 934 335,87	240	189	78,75%	15 324 m ²	13 079 m ²	85,35%	1
5	Mesto Bardejov	8 353 315,76	250	0	0%	13 544,6 m ²	0	0%	0
6	Mesto Levice	7 549 867,60	122	92	75,41%	21 932 m ²	7 127,9 m ²	32,50%	2
7	Obec Palárikovo	4 901 876,93	240	0	0%	139 449 m ²	68 017 m ²	48,78%	3
8	Mesto Krompachy	6 605 840,89	122	23	18,85%	6 777 m ²	20 236 m ²	298,60%	1
9	Mesto Levoča	7 470 546,14	500	16	3,20%	3 820 m ²	1 706,58 m ²	44,67%	1
10	Obec Švedlár*	671 385,00	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: SIEA

*mimoriadne ukončený projekt

Prehľad projektov priemyselných parkov, podporených v rámci SOP PS; k termínu 31.12.2015

poradie	názov projektu	čerpanie NFP v eur	počet novovytvorených pracovných miest - plán	počet novovytvorených pracovných miest - skutočnosť	percentuálne vyjadrenie skutočne vytvorených pracovných miest v porovnaní s plánom	plocha areálu pripravená na prenájom	obsadená plocha areálu	percentuálne vyjadrenie obsadenej plochy v porovnaní s pripravenou plochou	počet etablovaných investorov
1.	Obec Diakovce	1 833 809,56	321	19	5,92%	75 243 m ²	72 164 m ²	95,91%	9
2.	Mesto Hurbanovo	416 383,45	100	7	7,00%	70 678 m ²	55 200 m ²	78,10%	3
3.	Mesto Hnúšťa	2 228 832,74	45	51	113,33%	4 469 m ²	4 469 m ²	100%	1
4.	Obec Kojšov	1 515 138,35	62	0	0%	1 328 m ²	0	0%	0
5.	Mesto Vranov nad Topľou	3 716 636,80	560	4	0,71%	125 599 m ²	5 000 m ²	3,98%	1
6.	Obec Viglaš	1 488 749,08	245	2	0,82%	377 938 m ²	139 981 m ²	37,04%	8
7.	Mesto Lučenec	3 074 955,75	252	39	15,48	54 877,6 m ²	20 659 m ²	37,65%	2
8.	Obec Jaklovce	5 237 904,72	230	96	41,74%	7 030 m ²	6133 m ²	87,24%	4
9.	Mesto Galanta	7 280 282,39	316	377	119,30%	124 704 m ²	124 704 m ²	100%	2
10.	Mesto Detva	6 649 853,92	538	459	85,32%	29 517,42 m ²	29 517,42 m ²	100%	7
11.	Mesto Lipany	1 748 856,24	136	64	47,06%	101 305 m ²	64 021 m ²	63,20%	8
12.	Mesto Myjava	2 530 303,29	246	760	308,94%	111 568 m ²	111 568 m ²	100%	9
13.	Mesto Trebišov	5 274 470,44	250	66	26,40%	31 875 m ²	9 619,80 m ²	30,18%	1
14.	Mesto Poprad	4 890 344,94	166	1036	624,10%	72 753 m ²	72 753 m ²	100%	7
15.	Mesto Snina	3 145 518,10	120	138	115	5 254 m ²	5 254 m ²	100%	4

Zdroj: SIEA